

fremkaldt af en Dtring af Indenrigsministeren, idet han antog, at der ikke vil være noget Væsentligt til Ginder for, at denne Resolution vilde kunne lade sig gennemføre, naar man istedetfor „Aaret 1852“ satte „Finantsaaret 1852—53“. Da der nu efter Udvalgets Mening slet ikke kan være nogen Betænkelse ved at foretage denne Endring, saa indstilles den herved.

Indenrigsministeren: Da jeg paa Grund af Behandlingen af Indenrigsministeriets Budget i det andet Thing var forhindret fra at være tilstede ved første Behandling af den heromhandlede Resolution, skal jeg tillade mig lidt udførligt at udtale mig om den færøiske Handels Stilling, til de forskjellige Tider, for derved at vise, at den Gang, paa hvilken Regjeringen er kommen ind med Hensyn til denne Handel, vistnok ikke kan siges at være udsprunget af Hensyn til Statskassens Fordeel, men snarere at have sin Grund i Nødvendighed, og at man allerede flere Gange har søgt at komme bort derfra, at omforme Forholdene mere til Indbyggernes Fordeel, og at navnlig denne Bestræbelse i den senere Aarrække har antaget en saa consequent Charakter, at deri vistnok kan antages at ligge en saadan Forberedelse til Indførelsen af Frihandel, som det vel er muligt at træffe, hvorfor jeg heller ikke troer at burde modsætte mig den Resolution, som af Finantsudvalget er foreslaaet. At Færøerne tidligere have havt en selvstændig Handel, er vist; at denne selvstændige Handel gik aldeles tilgrunde, blev, som bekjendt, foranlediget ved de idelige Overskud af Sørovere, der gjorde det aldeles fornødent for Regjeringen at træffe Foranstaltninger til at sikke Indbyggerne. Saadanne Foranstaltninger bleve, som det ligeledes vil være bekjendt, først truffene ved Overenskomst med et Compagnie, bestaaende af Handlende i Hansfæstæderne, men efterhaanden som der fremstod Bestræbelse for at betage Hansfæstæderne deres Handelsprivilegier, søgte man at overføre dette Compagnie-Forhold til Undersaatter af den danske Stat, og saaledes i sin Tid til det almindelige islandske Compagnie. Efter Souverainitetens Indførelse nægter jeg ikke kunde der maaffee have været et Tidspunkt, da det havde fortjent alvorlig Over-

veielse, om ikke Frihandelen kunde have været indført, og den Forpagtning, som dengang fandt Sted, til Gabelterne, maa i flere Henseender ansees for beklagelig. Det er fra denne Periode af, at der, naaget der ved Siden af den Gabelste Handel fandt en meget betydelig Snighandel Sted, er kommen en Straf i Færingerne, for ikke at have en kongelig Omsorg at støtte sig til. Landet er fuldt af Vidnesbyrd om den overordentlige Mangel og Ulykke, som har været over Indbyggerne i hin Periode, og det, naaget der fra Regjeringens Side lige fra 1651 blev vaaget over, at Prisene bleve saa fordeelagtige som muligt; men naaget Hollænderne, som sagt, førte en meget levende Snighandel, var det dog ligefrem Mangel, som fandt Sted, og som bevirkede, at man i 1706 overtog Handelen for kongelig Regning, og fra denne Tid af har Handelen været drevet for kongelig Regning, saa at saadan Mangel ikke senere har fundet Sted. Derfra skriver sig den store Tilbøielighed, som endnu et stort Antal Færinger nærer for den kongelige Handel, naar de sammenligne den med de Forhold, som tidligere have fundet Sted, og med Forholdene paa Island, som i den almindelige Betragtning ingenlunde ansees for saa fordeelagtige. I en lang Periode af det forrige Aarhundrede førtes Handelen saaledes vistnok med Omhu for Landet, naaget der dengang indløb ideligere Klager over væsentlige Tab for Statskassen, men derved er ikke taget Hensyn til Renten af Grundcapitalen, saa jeg tør ikke sige, at denne Handel har været særdeles fordeelagtig for Statskassen. Det skulde have været i en vis Periode af nærværende Aarhundrede, men i forrige Aarhundrede var det vistnok ikke Tilfældet. Som bekjendt, blev ogsaa i Aarene 1781—88 Statskassens Tab saa overordentlig betydeligt, paa Grund af, at man kom Færingernes Dissur imøde, og gjorde Forandringer ved Taxationen, at det løb op til over 100,000 Rbd., og det var egentlig forat blive frie for disse Opoffrelser af den kongelige Kasse, at man i 1787 satte det under Overveielse, om ikke Regjeringen kunde trække sig tilbage fra denne Handel; det var ligefrem for at undgaae de Tab, som